

Дене шынықтыру және спорт саласындағы кәсіптік стандарттарды бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрінің 2023 жылғы 8 қарашадағы № 291 бұйрығы

"Кәсіптік біліктілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5 - бабы 5 - тармағының екінші бөлігіне сәйкес БҰЙЫРАМЫН:

1. Қоса беріліп отырған:

1) осы бұйрыққа 1 - қосымшаға сәйкес "Жаттықтырушы" кәсіптік стандарты;

2) осы бұйрыққа 2 - қосымшаға сәйкес "Спорт жаттықтырушы-оқытушысы" кәсіптік стандарты;

3) осы бұйрыққа 3 - қосымшаға сәйкес "Спорт төрешісі" кәсіптік стандарты бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігінің Спорт және дене шынықтыру істері комитеті заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықтың көшірмесін Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің Эталондық бақылау банкіне енгізу үшін Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің "Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына жіберу;

2) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруын қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Туризм және спорт министрінің орынбасарына жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі.

Министр

Е. Маржықпаев

Қазақстан Республикасы
Туризм және спорт министрінің
2023 жылғы " " _____
№ бұйрығына
1-қосымша

"Жаттықтырушы" кәсіптік стандарты

1- тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: "Жаттықтырушы" кәсіптік стандарты (бұдан әрі – кәсіптік стандарт) "Кәсіптік біліктілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 5-тармағына сәйкес әзірленді, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдары қызметкерлері мен түлектерінің кәсіптік

біліктілігін тануға және персоналды басқару саласындағы міндеттердің шешуге бағытталған, Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі саласында қолданылады.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер мен анықтамалар қолданылады:

1) білім – кәсіптік міндет шеңберінде іс-әрекеттерді орындау үшін қажетті зерделенген және меңгерілген ақпарат;

2) дағды – кәсіптік міндетті толығымен орындауға мүмкіндік беретін білім мен машықты қолдану қабілеті;

3) жаттықтырушы, жаттықтырушы-оқытушы – спортшыны даярлаудың оқу-жаттығу процесін және оның спорттық нәтижелерге қол жеткізу үшін бәсекелес қызметіне басшылықты жүзеге асыратын жеке тұлға;

4) информалды білім – білім беру ұйымдарынан және білім беру қызметтерін ұсынатын ұйымдардан тыс күнделікті қызмет барысында алынатын және оқыту нәтижелерін растаушы құжат берілмей жүргізілетін білім беру түрі;

5) кәсіп – жеке адам жүзеге асыратын және орындалуы үшін белгілі бір біліктілікті талап ететін қызмет түрі;

6) кәсіптік біліктілік – кәсіп бойынша еңбек функцияларын орындау үшін талап етілетін құзыреттерді меңгеруді сипаттайтын кәсіптік даярлық дәрежесі;

7) кәсіптік біліктілікті тану – кандидаттың кәсіптік стандарттардың талаптарына, ал олар болмаған кезде біліктілік талаптарына сәйкестігін бағалау және ол туралы шешім қабылдау рәсімі;

8) кәсіптік стандарт – формалды және (немесе) формалды емес, және (немесе) информалды білім беру ескеріле отырып, білімге, машыққа, дағдыға, жұмыс тәжірибесіне, біліктілік деңгейі мен құзыреттілікке, кәсіптік қызметтің нақты бір саласындағы еңбек мазмұнына, сапасына және жағдайларына қойылатын жалпы талаптарды белгілейтін жазбаша ресми құжат;

9) Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіптер сыныптауышы – Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын кәсіптердің атауларын көрсететін және оларды орындалатын жұмыстардың түріне сәйкес дағды деңгейі мен оған мамандану бойынша сыныптайтын стандарттау жөніндегі құжат;

10) құзырет – еңбек функциясын құрайтын бір немесе бірнеше кәсіптік міндетті орындауға мүмкіндік беретін дағдыны қолдану қабілеті;

11) машық – кәсіптік міндет шеңберінде жекелеген бірлі-жарым іс-әрекетті физикалық тұрғыдан және (немесе) ақыл-оймен орындау қабілеті;

12) салалық мемлекеттік органдар (бұдан әрі – мемлекеттік органдар) – мемлекеттік басқарудың тиісті саласында (аясында) басшылықты жүзеге асыратын мемлекеттік органдар;

13) Ұлттық біліктілік жүйесі – біліктілікке еңбек нарығы тарапынан сұранысты және біліктілікке білім беру, оның ішінде информалды білім беру жүйесі тарапынан

ұсынысты реттеу мен келісудің құқықтық және институционалдық құралдары мен тетіктерінің кешені;

14) формалды емес білім беру – оқыту орны, мерзімдері мен нысаны ескерілмей, білім беру қызметтерін ұсынатын ұйымдар жоспарлаған, ұйымдастырған және жүзеге асыратын және оқыту нәтижелерін растаушы құжат беріле отырып жүргізілетін білім беру түрі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады:

1) БА – басшылар, мамандар және басқа да қызметкерлер лауазымдарының біліктілік анықтамасы;

2) ЭҚЖЖ – экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші;

3) БТБА – бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы;

4) СБШ – салалық біліктілік шеңбері.

2-тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: "Жаттықтырушы".

5. Кәсіптік стандарттың коды: R93190.

6. ЭҚЖЖ сәйкес бөлімнің, топтың, сыныптың және кіші сыныптың атаулары:

R Өнер, ойын-сауық және демалыс:

93 Спорт, демалыс пен ойын-сауықты ұйымдастыру саласындағы қызмет;

93.1 Спорт саласындағы қызмет;

93.11 Спорт имараттарын пайдалану;

93.11.0 Спорт имараттарын пайдалану.

R Өнер, ойын-сауық және демалыс:

93 Спорт, демалыс пен ойын-сауықты ұйымдастыру саласындағы қызмет;

93.1 Спорт саласындағы қызмет;

93.12 Спорт клубтарының қызметі;

93.12.0 Спорт клубтарының қызметі.

R Өнер, ойын-сауық және демалыс:

93 Спорт, демалыс пен ойын-сауықты ұйымдастыру саласындағы қызмет;

93.1 Спорт саласындағы қызмет;

93.13 Фитнес-клубтардың қызметі;

93.13.0 Фитнес-клубтардың қызметі.

R Өнер, ойын-сауық және демалыс:

93 Спорт, демалыс пен ойын-сауықты ұйымдастыру саласындағы қызмет;

93.1 Спорт саласындағы қызмет;

93.19 Спорт саласындағы өзге қызмет;

93.19.0 Спорт саласындағы өзге қызмет.

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Тұрақты жаттығулар өткізу және спорттық жарыстарды ұйымдастыру кезінде спортшыларды даярлау мен оқытуды

жүзеге асыру. Тұрақты спорттық жетілдіру және жоғары спорттық нәтижелерге қол жеткізу үшін перспективалы спортшыларды іріктеуді жүзеге асыру

8. Кәсіптер карточкаларының тізбесі:

Жаттықтырушы - СБШ 5-деңгейі.

3-тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіп карточкасы "Жаттықтырушы":			
Топтың коды:	3422-1 Жаттықтырушы		
Код атауы:	3422-1-009		
Кәсіптің атауы:	Жаттықтырушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	5		
СБШ бойынша біліктіліктің ішкі деңгейі	5.1		
БТБА, БА үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Дене шынықтыру және спорт ұйымдарының басшылары, мамандары лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің 2016 жылғы 29 маусымдағы № 191 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 14052 болып тіркелген).		
Кәсіби білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) немесе техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім.	Мамандық: Гуманитарлық білім.	Біліктілік:
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	талап етілмейді		
Кәсіптің басқа мүмкін атаулары:	3422-1-010 Спорт жаттықтырушы-оқытушысы 3422-1-001 Мемлекеттік жаттықтырушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Спорттық нәтижелерге жету үшін спорттық дайындықтан өтетін спортшылар мен жеке тұлғалардың спорттық әлеуетін қалыптастыру, дамыту және қолдау		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Дайындалушыларды спорт түрлері (тобы) бойынша даярлау. 2. Спорттық дайындықтың барлық кезеңдерінде спортшыларға консультациялық қолдау көрсету. 3. Жаттығу сабақтарының мақсатын айқындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:	-	
		Машықтар:	

	<p>1 - дағды: Жас пен жыныстың спорттық-сауықтыру кезеңінің топтарын жасақтау нормаларына сәйкестігі.</p>	<p>1. Балаларға, жасөспірімдерге және жастарға салауатты өмір салтын ұстанудың маңыздылығын, сауықтыру жаттығуларының құндылығын түсіндіру.</p> <p>2. Спорттық-сауықтыру кезеңіне түсетін адамдардың жасына, жынысына спорттық-сауықтыру кезеңінің топтарын жасақтау талаптары мен нормаларына сәйкестігін айқындау.</p> <p>3. Жеке жаттығулар арасындағы демалу ұзақтығы мен сипатын өзгерту.</p>
<p>1- Еңбек функциясы: Дайындалушыларды спорт түрлері (тобы) бойынша даярлау.</p>		<p>Білімдер:</p> <p>1. Спорт түріндегі қозғалыс қызметінің биомеханикасы.</p> <p>2. Дене шынықтыру-спорттық іс-әрекеттің гигиеналық негіздері.</p> <p>3. Спорт түріндегі спорттық жаттығулардың мазмұны.</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Спорттық дайындықтың стандартының талаптарын, дене шынықтыру теориясының ережелерін, жүктеменің физиологиялық сипаттамаларын, анатомиялық-морфологиялық ерекшеліктерін және әр түрлі жыныстағы және жастағы оқушылардың дайындық деңгейін, материалдық-техникалық жабдықтарды, ауа-райы мен гигиеналық жағдайларды ескере отырып, жалпы дене</p>

	<p>2 - дағды: Жалпы дене шынықтыру және арнайы дайындық сабақтарының мазмұнын жоспарлау.</p>	<p>шынықтыру және арнайы дайындық сабақтарының мазмұнын жоспарлау. 2. Жалпы дене шынықтыру және арнайы дайындық бойынша жаттығу құралдары мен әдістерін спорттық дайындық бағдарламасына, қатысушылардың жыныстық-жас және жеке ерекшеліктеріне сәйкес таңдау.</p>
<p>2 - Еңбек функциясы: Спорттық дайындықтың барлық кезеңдерінде спортшыларға консультациялық қолдау көрсету.</p>	<p>1 - дағды: Спортшылардың дайындығын бағалау әдістері мен әдістерін қолдану.</p>	<p>Білімдер: 1. Дене шынықтыру теориялары мен әдістері. 2. Спорт түрі (спорт пәні) бойынша спорттық даярлық бағдарламасы. 3. Жалпы дене шынықтыру, арнайы дайындық деңгейін арттыруға арналған жаттығулар кешені.</p> <p>Машықтар: 1. Спорттық дайындық стандарттарына сәйкес бастапқы дайындық топтарына түсушілердің дайындығын бағалау әдістері мен әдістерін қолдану. 2. Антропометриялық, физиологиялық, психологиялық параметрлер бойынша топтарға түсетін спорттық-сауықтыру, бастапқы дайындық кезеңдерінің жеке қабілеттерін анықтау үшін заманауи технологияларды қолдану.</p> <p>Білімдер: 1. Адам анатомиясы. 2. Спорт түрінде дарынды балалардың морфо-анатомиялық,</p>

		<p>физиологиялық, психологиялық ерекшеліктері.</p> <p>3. Оқушылардың жалпы дене шынықтыру және арнайы даярлығы бойынша жаттығу сабақтарын дайындау бойынша есепті құжаттаманы жасау тәртібі.</p>
<p>2 - дағды: Бастапқы даярлық топтарын жинақтаудың әдістемелік негіздемесі үшін нормативтерді білу.</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. Бастапқы дайындық топтарын жинақтаудың әдістемелік негіздемесі үшін нормативтерді тапсыру нәтижелерін пайдалану.</p> <p>2. Спорт түрінде спорттық жетілдірудің орындылығын белгілеу.</p> <p>3. Оқушыны даярлау бағдарламасының мақсаттары мен міндеттеріне сүйене отырып, жалпы дене шынықтыру және арнайы даярлықтың міндеттерін анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жеке спорттық бейімділікті диагностикалау критерийлері мен әдістері.</p> <p>2. Бұқаралық спорттық іріктеудің медициналық-биологиялық және жас критерийлері.</p> <p>3. Жалпы дене шынықтыру және арнайы даярлық бойынша оқу сабақтарын жоспарлау түрлері, мазмұны және технологиялары.</p>
		<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарт талаптарын ескере отырып, жалпы дене шынықтыру және</p>

<p>3 - Еңбек функциясы: Жаттығу сабақтарының мақсаттарын анықтау.</p>	<p>1 - дағды: Жаттығу сабақтарының оңтайлы формалары мен түрлерін, жүктеме түрлерін таңдау (күш, жергілікті, динамикалық, статистикалық)</p>	<p>арнайы дайындық бойынша сабақтардың мазмұнын жоспарлау; 2. Жалпы дене шынықтыру және арнайы дайындық бойынша жаттығу құралдары мен әдістерін спорттық дайындық бағдарламасына, қатысушылардың жыныстық-жас және жеке ерекшеліктеріне сәйкес таңдау.</p>
	<p>2 - дағды: Жаттығу сабағының мазмұнын қалыптастыру</p>	<p>Білімдер: 1. Дене шынықтыру теориясы мен әдістемесі; 2. Спорт түрлері (спорт пәні) бойынша спорттық даярлық бағдарламасы; 3. Жалпы дене шынықтыру, арнайы дайындық деңгейін арттыруға арналған жаттығулар кешені.</p> <p>Машықтар: 1. Оқушыны даярлау бағдарламасының мақсаттары мен міндеттеріне сүйене отырып, жалпы дене шынықтыру және арнайы даярлықтың міндеттерін анықтау; 2. Қатысушылардың жалпы дене шынықтыру және арнайы даярлығы бойынша оқу сабақтарының бағдарламалары мен жоспарларын әзірлеу бойынша есептік құжаттаманы жүргізу.</p> <p>Білімдер: 1. Спорт түріндегі спорттық жаттығулардың мазмұны; 2. Спорт түрлері бойынша спорттық даярлық стандарттары.</p>
	<p>Дағдыларын тану мүмкіндігі</p>	<p>-</p>

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар	Жауапкершілік. Күйзеліске тұрақтылық және еңбексүйгіштік. Төзімділік. Командада жұмыс істей білу. Тәртіптілік.	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттар тізбесі	-	
СБШ-нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс	СБШ деңгейі	Кәсіп атауы
	-	-

4-тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

10. Мемлекеттік органның атауы: Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі.

Орындаушы:

Шакенова Г.Б., + 77074201409, g.shakenova@tsm.gov.kz.

11. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар): "Дене шынықтыру және спорт бойынша республикалық оқу-әдістемелік және талдау орталығы" республикалық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны.

Орындаушы:

Н. Бексұлтанов, 7 (7172) 95-42-01, n.bek@mail.ru.

12. Дене шынықтыру және спорт саласындағы кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес, 20.09.2023 жылғы № 1 хаттама.

13. Кәсіптік біліктілік бойынша Ұлттық орган: 15.09.2023 жылғы № 2907.

14. Қазақстан Республикасының "Атамекен" Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 11.09.2023 жылғы № 12233/26.

15. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: 1, 2023 жыл.

16. Қайта қарау күні: 31.12.2026 жыл.

Қазақстан Республикасы
Туризм және спорт министрінің
2023 жылғы " " _____
№ бұйрығына
2-қосымша

"Спорт жаттықтырушы-оқытушысы" кәсіптік стандарты

1- тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: "Спорт жаттықтырушы-оқытушысы" кәсіптік стандарты (бұдан әрі – кәсіптік стандарт) "Кәсіптік біліктілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5 - бабы 5 -тармағына сәйкес әзірленді, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдары қызметкерлері мен түлектерінің кәсіптік біліктілігін тануға және персоналды басқару саласындағы

міндеттердің шешуге бағытталған, Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі саласында қолданылады.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер мен анықтамалар қолданылады:

1) білім – кәсіптік міндет шеңберінде іс-әрекеттерді орындау үшін қажетті зерделенген және меңгерілген ақпарат;

2) дағды – кәсіптік міндетті толығымен орындауға мүмкіндік беретін білім мен машықты қолдану қабілеті;

3) жаттықтырушы, жаттықтырушы-оқытушы – спортшыны даярлаудың оқу-жаттығу процесін және оның спорттық нәтижелерге қол жеткізу үшін бәсекелес қызметіне басшылықты жүзеге асыратын жеке тұлға;

4) информалды білім – білім беру ұйымдарынан және білім беру қызметтерін ұсынатын ұйымдардан тыс күнделікті қызмет барысында алынатын және оқыту нәтижелерін растаушы құжат берілмей жүргізілетін білім беру түрі;

5) кәсіп – жеке адам жүзеге асыратын және орындалуы үшін белгілі бір біліктілікті талап ететін қызмет түрі;

6) кәсіптік біліктілік – кәсіп бойынша еңбек функцияларын орындау үшін талап етілетін құзыреттерді меңгеруді сипаттайтын кәсіптік даярлық дәрежесі;

7) кәсіптік біліктілікті тану – кандидаттың кәсіптік стандарттардың талаптарына, ал олар болмаған кезде біліктілік талаптарына сәйкестігін бағалау және ол туралы шешім қабылдау рәсімі;

8) кәсіптік стандарт – формалды және (немесе) формалды емес, және (немесе) информалды білім беру ескеріле отырып, білімге, машыққа, дағдыға, жұмыс тәжірибесіне, біліктілік деңгейі мен құзыреттілікке, кәсіптік қызметтің нақты бір саласындағы еңбек мазмұнына, сапасына және жағдайларына қойылатын жалпы талаптарды белгілейтін жазбаша ресми құжат;

9) Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіптер сыныптауышы – Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын кәсіптердің атауларын көрсететін және оларды орындалатын жұмыстардың түріне сәйкес дағды деңгейі мен оған мамандану бойынша сыныптайтын стандарттау жөніндегі құжат;

10) құзырет – еңбек функциясын құрайтын бір немесе бірнеше кәсіптік міндетті орындауға мүмкіндік беретін дағдыны қолдану қабілеті;

11) машық – кәсіптік міндет шеңберінде жекелеген бірлі-жарым іс-әрекетті физикалық тұрғыдан және (немесе) ақыл-оймен орындау қабілеті;

12) салалық мемлекеттік органдар (бұдан әрі – мемлекеттік органдар) – мемлекеттік басқарудың тиісті саласында (аясында) басшылықты жүзеге асыратын мемлекеттік органдар;

13) Ұлттық біліктілік жүйесі – біліктілікке еңбек нарығы тарапынан сұранысты және біліктілікке білім беру, оның ішінде информалды білім беру жүйесі тарапынан

ұсынысты реттеу мен келісудің құқықтық және институционалдық құралдары мен тетіктерінің кешені;

14) формалды емес білім беру – оқыту орны, мерзімдері мен нысаны ескерілмей, білім беру қызметтерін ұсынатын ұйымдар жоспарлаған, ұйымдастырған және жүзеге асыратын және оқыту нәтижелерін растаушы құжат беріле отырып жүргізілетін білім беру түрі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады:

1) БА – басшылар, мамандар және басқа да қызметкерлер лауазымдарының біліктілік анықтамасы;

2) ЭҚЖЖ – экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші;

3) БТБА – бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы;

4) СБШ – салалық біліктілік шеңбері.

2-тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: "Спорт жаттықтырушы-оқытушысы".

5. Кәсіптік стандарттың коды: R93190.

6. ЭҚЖЖ сәйкес бөлімнің, топтың, сыныптың және кіші сыныптың атаулары:

R Өнер, ойын- және демалыс:

93 Спорт, демалыс пен ойын-сауықты ұйымдастыру саласындағы қызмет сауық;

93.1 Спорт саласындағы қызмет;

93.11 Спорт имараттарын пайдалану;

93.11.0 Спорт имараттарын пайдалану.

R Өнер, ойын-сауық және демалыс:

93 Спорт, демалыс пен ойын-сауықты ұйымдастыру саласындағы қызмет;

93.1 Спорт саласындағы қызмет;

93.12 Спорт клубтарының қызметі;

93.12.0 Спорт клубтарының қызметі.

R Өнер, ойын-сауық және демалыс:

93 Спорт, демалыс пен ойын-сауықты ұйымдастыру саласындағы қызмет;

93.1 Спорт саласындағы қызмет;

93.13 Фитнес-клубтардың қызметі;

93.13.0 Фитнес-клубтардың қызметі.

R Өнер, ойын-сауық және демалыс:

93 Спорт, демалыс пен ойын-сауықты ұйымдастыру саласындағы қызмет;

93.1 Спорт саласындағы қызмет;

93.19 Спорт саласындағы өзге қызмет;

93.19.0 Спорт саласындағы өзге қызмет.

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Тұрақты жаттығулар өткізу және спорттық жарыстарды ұйымдастыру кезінде спортшыларды даярлау мен оқытуды

жүзеге асыру. Тұрақты спорттық жетілдіру және жоғары спорттық нәтижелерге қол жеткізу үшін перспективалы спортшыларды іріктеуді жүзеге асыру.

8. Кәсіптер карточкаларының тізбесі:

Спорт жаттықтырушы-оқытушысы - СБШ 5-деңгейі.

3-тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіп карточкасы "Спорт жаттықтырушы-оқытушысы":		
Топтың коды	3422-1 Спорт жаттықтырушы-оқытушысы.	
Код атауы	3422-1-010	
Кәсіптің атауы	Спорт жаттықтырушы-оқытушысы.	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	5	
СБШ бойынша біліктіліктің ішкі деңгейі	5.1	
ЖБТА, БА бойынша біліктілік деңгейі, үлгілік біліктілік сипаттамалары	"Дене шынықтыру және спорт ұйымдарының басшылары, мамандары лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің 2016 жылғы 29 маусымдағы № 191 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 14052 болып тіркелген).	
Кәсіби білім деңгейі	Орта білімнен кейінгі білім (қолданбалы бакалавриат)	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс	қажет емес	
Кәсіптің басқа мүмкін атаулары	3422-1-009 Жаттықтырушы 3422-1-010 Спорт жаттықтырушы-оқытушысы	
Қызметтің негізгі мақсаты	Спортшылармен жаттығу іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу және спорттық нәтижелерге қол жеткізу үшін спортшылардың бәсекелес қызметіне басшылықты жүзеге асыру; негізгі білім беру және қосымша жалпы білім беру бағдарламалары бойынша дене шынықтыру пәні саласын оқыту; жеке тұлғаны дене шынықтыру, дене шынықтыру және спорт саласында білім, білік пен дағдыларды игеру, дене шынықтыру жетілдіру, салауатты және қауіпсіз өмір салты мәдениетін қалыптастыру, дене шынықтыру балалар мен ересектердің денсаулығы	
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Дене шынықтыру және спорт сабақтарының мазмұнын жоспарлау. 2. Спорттық іс-шараларын іске асыратын бағдарламалардың мақсаттарына сәйкес өткізу. 3. Спорттық жарыстарға және дене шынықтыру іс-шараларына қатысу.
	Қосымша еңбек функциялары:	-
		Машықтар: 1. Іске асырудың ұзақтығы мен көлемін жоспарлау: спорт түрі бойынша спорттық даярлау бағдарламалары, негізгі білім беру

	<p>1-дағды: Дене шынықтыру және спорттық іс-әрекетті қалыптастыру</p>	<p>бағдарламасы, қосымша жалпы дамыту бағдарламасы, қосымша кәсіптік алдындағы бағдарлама.</p> <p>2. Спорт түрі бойынша спорттық дайындық кезеңдерінде дайындық түрлері бойынша оқу процесінің құралдары мен әдістерін таңдауды негіздеу.</p> <p>3. Оқыту, тәрбиелеу және дамыту құралдары мен әдістерін таңдауды , білім беру практикасында білім беру технологияларын таңдауды пәндік салалар мазмұнының ерекшеліктеріне, білім алушылардың жасына және білім беру қажеттіліктеріне сүйене отырып негіздеу.</p>
<p>1-Еңбек функциясы: Дене шынықтыру және спорт сабақтарының мазмұнын жоспарлау</p>		<p>Білімдер:</p> <p>1. Спорттық дайындықтың спорттық-сауықтыру кезеңіндегі дайындық түрлері бойынша жаттығу процесінің мазмұны мен көлемдерінің арақатынасы.</p> <p>2. Спорттық медицина, медициналық бақылау негіздері және алғашқы көмек көрсету тәсілдері.</p> <p>3. Спорт түрі бойынша бастапқы даярлық кезеңінде топтарда даярлықтан өтетін адамдарға қойылатын медициналық, жас және психофизикалық талаптар.</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Спортшылар мен білім алушыларды спорттық бағдарлау және спорттық іріктеу әдістемелерін таңдау.</p> <p>2. Спорт түрі бойынша спорттық даярлық бағдарламасында, жалпы білім берудің білім беру бағдарламасында, дене шынықтыру және спорт саласындағы қосымша білім берудің білім беру бағдарламасында спорттық бағдарлау және спорттық іріктеу іс-шараларын жоспарлау.</p> <p>3. Спорттық даярлықты жүзеге асыратын ұйымдарда жаттығу процесі; дене шынықтыру пәні саласындағы білім беру процесі; қосымша білім беру ұйымдарында білім беру процесі шеңберінде</p>

	<p>2-дағды: Дене шынықтыру және спортқа білім алушылардың мүмкіндіктерін анықтау</p>	<p>спорттық бағдарлау және спорттық іріктеу іс-шараларын іске асыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Спорттық бағдарлауды ұйымдастыру: 1) тереңдетілген сабақтар үшін спорт түрін таңдау туралы шешім дайындау кезеңі; 2) спортшының жоғары жетістіктер спорт саласындағы мақсатты және көпжақты байланысының кезеңі.</p> <p>2. Спорттық бағдардың мазмұны балаларды белгілі бір спорт түрінің ерекшеліктерімен, сондай-ақ таңдалған спорт түріндегі жаттығу процесімен таныстыру процесі ретінде.</p> <p>3. Іріктеу шарттары: табиғи сұрыптау - жаттығу сабақтарында оқитындардың өздерін тастап кетуіне байланысты; оның тиімділігін арттыруға көмектесетін арнайы әдістерді қолданумен байланысты стандартталған таңдау.</p>
<p>2 - Еңбек функциясы: Спорттық іс-шараларын іске асыратын бағдарламалардың мақсаттарына сәйкес өткізу</p>	<p>1-дағды: Білім беру процесінің проблемаларын және оның нәтижелілігін жақсарту резервтерін анықтау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Спортшылардың жас ерекшеліктері мен дайындық деңгейін ескере отырып, спорт түрі бойынша спорттық даярлық бағдарламасын іске асыру.</p> <p>2. Жалпы білім берудің білім беру бағдарламасы бойынша білім алушылардың жас ерекшеліктері мен дайындық деңгейін ескере отырып дене шынықтыру мұғалімінің жұмыс бағдарламасын іске асыру.</p> <p>3. Оқу процесінің проблемаларын анықтаңыз және оның тиімділігін жақсарту.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Білім алушылардың жас ерекшеліктері және мемлекеттік білім беру стандарттарына сәйкес білім беру қызметін жүзеге асыратын ұйымдарда дене шынықтыру пәні саласындағы білім беру процесінің өзіндік ерекшеліктері.</p>

		<p>2. Дене шынықтыру теориясы мен әдістемесінің, спорт теориясының, дене шынықтыру және спорт педагогикасының, жас психологиясының, дене шынықтыру және спорт психологиясының, таңдалған спорт түрінің теориясы мен әдістемесінің, спорттың базалық түрлеріне оқыту теориясы мен әдістемесінің ережелері.</p> <p>3. Адам анатомиясы, қозғалыс қызметінің биомеханикасы, спорттық метрология, адам биохимиясы, спорттық Биохимия, адам физиологиясы, спорттық физиология, дене шынықтыру-спорттық іс-әрекеттің гигиеналық негіздері.</p>
	<p>2-дағды: Жаттығу процесінің нәтижелерін есепке алу және талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Элементтерді игеру және қарапайым біртұтас қозғалыс әрекеттерін қалыптастыру үшін жалпы дамыту жаттығулары, Имитациялық жаттығулар, жаттығулар кешені негізінде білім алушылармен жаттығулар өткізу.</p> <p>2. Спорттық, ашық ойын өткізу ережелерін қарапайым және қолжетімді нысанда түсіндіру, жаттығудың мәнін, жаттығуларды орындау, Спорттық құрал-саймандарды пайдалану, спорттық (жылжымалы) ойынға қатысу кезіндегі қауіпсіздік техникасы ережелерін түсіндіру.</p> <p>3. Сыртқы және ішкі факторлардың қауіптілігі мен қауіптілік дәрежесін уақтылы анықтау және білім алушылар үшін қауіпсіз кеңістікті ұйымдастыру, штаттан тыс жағдайларға жедел әрекет ету және қауіпті жою немесе азайту үшін дұрыс әрекет алгоритмдерін қолдану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Спорттық дайындықтың спорттық-сауықтыру кезеңіндегі дайындық түрлері бойынша жаттығу процесінің мазмұны мен көлемдерінің арақатынасы.</p>

		<p>2. Жас және арнайы педагогика және психология.</p> <p>3. Физиология және гигиена.</p>
<p>3 - Еңбек функциясы: Спорттық жарыстарға және дене шынықтыру іс-шараларына қатысу</p>	<p>1- дағды: Жаттығулар мен сабақтарды өткізу кезінде қауіпсіздік</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім алушылардың дене дайындығын бақылау нормативтері мен әдістемелерінің жүйесін пайдалану. 2. Спорттық жұмысты ұйымдастырудағы проблемаларды анықтау, спортшыларды даярлауды жетілдіру жөніндегі іс-шараларды әзірлеу. 3. Спорттық даярлау бағдарламаларын іске асыру бойынша бастапқы есепке алу-есеп беру құжаттамасын электрондық және қағаз түрінде жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бастапқы дайындық кезеңіндегі дайындық түрлері бойынша оқу процесінің мазмұны мен көлемінің арақатынасы. 2. Спорт түрі бойынша бастапқы даярлық кезеңінде топтарда даярлықтан өтетін адамдарға қойылатын Медициналық, жас және психофизикалық талаптар. 3. Жаттығу жұмысының заманауи әдістері.
	<p>2 - дағды: Топтары мен секцияларына (спорт түрі, спорт пәндері бойынша) білім алушыларды қабылдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сұхбат жүргізу, бастапқы дайындық тобына түсушінің мотивациясы мен психологиялық көңіл-күйін бағалау. 2. Бастапқы даярлық тобына, оның ішінде нормативтерді тапсыру нәтижелері бойынша әдістемелік негізделген іріктеуді жүргізу. 3. Бақылау-өлшеу аспаптарын және спорттық мүкәммалды пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бастапқы дайындық кезеңіндегі дайындық түрлері бойынша оқу процесінің мазмұны мен көлемінің арақатынасы. 2. Спорт түрі бойынша бастапқы даярлық кезеңінде топтарда даярлықтан өтетін адамдарға

		қойылатын Медициналық, жас және психофизикалық талаптар. 3. Дене шынықтыру және спорт саласындағы заңнаманың негіздері (таңдалған спорт түрлерінің ережелері, таңдалған спорт түрлері бойынша спорттық разрядтар мен атақтар беру үшін оларды орындау нормалары, талаптары мен шарттары.
	Дағдыларын тану мүмкіндігі	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар	Жауапкершілік. Күйзеліске тұрақтылық. Командада жұмыс істей білу. Тәртіптілік. Төзімділік пен еңбексүйгіштік. Парасаттылық.	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттар тізбесі	-	
СБШ-нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс	СБШ деңгейі	Кәсіп атауы
	5	С п о р т жаттықтырушы-оқытушысы

4-тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

10. Мемлекеттік органның атауы: Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі.

Орындаушы:

Шакенова Г.Б. +7 7074201409, g.shakenova@tsm.gov.kz.

11. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар): "Республикалық спорт колледжі" республикалық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны.

Орындаушы: Н. Сыдықов, +7(7273) 76 203, rks@mail.ru.

12. Дене шынықтыру және спорт саласындағы кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес, 20.09.2023 жылғы № 1 хаттама.

13. Кәсіптік біліктілік бойынша Ұлттық орган: 15.09.2023 жылғы № 2907.

14. Қазақстан Республикасының "Атамекен" Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 11.09.2023 жылғы № 12233/26.

15. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: 1, 2023 жыл.

16. Қайта қарау күні: 31.12.2026 жыл.

Қазақстан Республикасы
Туризм және спорт министрінің
2023 жылғы " " _____
№ бұйрығына
3-қосымша

"Спорт төрешісі" кәсіптік стандарты

1- тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: "Спорт төрешісі" кәсіптік стандарты (бұдан әрі – кәсіптік стандарт) "Кәсіптік біліктілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 5-тармағына сәйкес әзірленді, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдары қызметкерлері мен тұлғаларының кәсіптік біліктілігін тануға және персоналды басқару саласындағы міндеттердің шешуге бағытталған, Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі саласында қолданылады.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер мен анықтамалар қолданылады:

1) білім – кәсіптік міндет шеңберінде іс-әрекеттерді орындау үшін қажетті зерделенген және меңгерілген ақпарат;

2) дағды – кәсіптік міндетті толығымен орындауға мүмкіндік беретін білім мен машықты қолдану қабілеті;

3) жаттықтырушы, жаттықтырушы-оқытушы – спортшыны даярлаудың оқу-жаттығу процесін және оның спорттық нәтижелерге қол жеткізу үшін бәсекелес қызметіне басшылықты жүзеге асыратын жеке тұлға;

4) информалды білім – білім беру ұйымдарынан және білім беру қызметтерін ұсынатын ұйымдардан тыс күнделікті қызмет барысында алынатын және оқыту нәтижелерін растаушы құжат берілмей жүргізілетін білім беру түрі;

5) кәсіп – жеке адам жүзеге асыратын және орындалуы үшін белгілі бір біліктілікті талап ететін қызмет түрі;

6) кәсіптік біліктілік – кәсіп бойынша еңбек функцияларын орындау үшін талап етілетін құзыреттерді меңгеруді сипаттайтын кәсіптік даярлық дәрежесі;

7) кәсіптік біліктілікті тану – кандидаттың кәсіптік стандарттардың талаптарына, ал олар болмаған кезде біліктілік талаптарына сәйкестігін бағалау және ол туралы шешім қабылдау рәсімі;

8) кәсіптік стандарт – формалды және (немесе) формалды емес, және (немесе) информалды білім беру ескеріле отырып, білімге, машыққа, дағдыға, жұмыс тәжірибесіне, біліктілік деңгейі мен құзыреттілікке, кәсіптік қызметтің нақты бір саласындағы еңбек мазмұнына, сапасына және жағдайларына қойылатын жалпы талаптарды белгілейтін жазбаша ресми құжат;

9) Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіптер сыныптауышы – Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын кәсіптердің атауларын көрсететін және оларды орындалатын жұмыстардың түріне сәйкес дағды деңгейі мен оған мамандану бойынша сыныптайтын стандарттау жөніндегі құжат;

10) құзырет – еңбек функциясын құрайтын бір немесе бірнеше кәсіптік міндетті орындауға мүмкіндік беретін дағдыны қолдану қабілеті;

11) машық – кәсіптік міндет шеңберінде жекелеген бірлі-жарым іс-әрекетті физикалық тұрғыдан және (немесе) ақыл-оймен орындау қабілеті;

12) салалық мемлекеттік органдар (бұдан әрі – мемлекеттік органдар) – мемлекеттік басқарудың тиісті саласында (аясында) басшылықты жүзеге асыратын мемлекеттік органдар;

13) спорт төрешісі – спорт төрешісі – арнайы даярлықтан өткен және тиісті біліктілік санатын алған, спорттық іс-шараны ұйымдастырушы спорт түрінің қағидаларына және спорттық іс-шараның ережелеріне (регламенттеріне) сәйкес төрелікті қамтамасыз етуге уәкілеттік берген жеке адам;

14) Ұлттық біліктілік жүйесі – біліктілікке еңбек нарығы тарапынан сұранысты және біліктілікке білім беру, оның ішінде информалды білім беру жүйесі тарапынан ұсынысты реттеу мен келісудің құқықтық және институционалдық құралдары мен тетіктерінің кешені;

15) формалды емес білім беру – оқыту орны, мерзімдері мен нысаны ескерілмей, білім беру қызметтерін ұсынатын ұйымдар жоспарлаған, ұйымдастырған және жүзеге асыратын және оқыту нәтижелерін растаушы құжат беріле отырып жүргізілетін білім беру түрі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады:

1) БА – басшылар, мамандар және басқа да қызметкерлер лауазымдарының біліктілік анықтамасы;

2) ЭҚЖЖ – экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші;

3) БТБА – бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы;

4) СБШ – салалық біліктілік шеңбері.

2-тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: "Спорт төрешісі".

5. Кәсіптік стандарттың коды: R93190.

6. ЭҚТЖЖ сәйкес бөлімнің, топтың, сыныптың және кіші сыныптың атаулары:

R Өнер, ойын-сауық және демалыс:

93 Спорт, демалыс пен ойын-сауықты ұйымдастыру саласындағы қызмет;

93.1 Спорт саласындағы қызмет;

93.11 Спорт имараттарын пайдалану;

93.11.0 Спорт имараттарын пайдалану.

R Өнер, ойын-сауық және демалыс:

93 Спорт, демалыс пен ойын-сауықты ұйымдастыру саласындағы қызмет;

93.1 Спорт саласындағы қызмет;

93.12 Спорт клубтарының қызметі;

93.12.0 Спорт клубтарының қызметі.

R Өнер, ойын-сауық және демалыс:

93 Спорт, демалыс пен ойын-сауықты ұйымдастыру саласындағы қызмет;

93.1 Спорт саласындағы қызмет;

93.13 Фитнес-клубтардың қызметі;

93.13.0 Фитнес-клубтардың қызметі.

К Өнер, ойын-сауық және демалыс:

93 Спорт, демалыс пен ойын-сауықты ұйымдастыру саласындағы қызмет;

93.1 Спорт саласындағы қызмет;

93.19 Спорт саласындағы өзге қызмет;

93.19.0 Спорт саласындағы өзге қызмет.

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Тұрақты жаттығулар өткізу және спорттық жарыстарды ұйымдастыру кезінде спортшыларды даярлау мен оқытуды жүзеге асыру. Тұрақты спорттық жетілдіру және жоғары спорттық нәтижелерге қол жеткізу үшін перспективалы спортшыларды іріктеуді жүзеге асыру.

8. Кәсіптер карточкаларының тізбесі:

Спорт төрешісі - СБШ 5-деңгейі.

3-тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіп карточкасы "Спорт төрешісі":	
Топтың коды:	3422-3 Спорт төрешісі
Код атауы:	3422-3-013
Кәсіптің атауы:	Спорт төрешісі
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	5
СБШ бойынша біліктіліктің ішкі деңгейі	5.1
ЖБТА, БА бойынша біліктілік деңгейі, үлгілік біліктілік сипаттамалары	Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің м.а. "Спорттық атақтарды, разрядтарды және біліктілік санаттарын беру нормалары мен талаптарын бекіту туралы" 2014 жылғы 28 қазандағы № 56 бұйрығы. (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9902 болып тіркелген).
Кәсіби білім деңгейі	Орта білімнен кейінгі білім (қолданбалы бакалавриат)
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	қажет емес
Кәсіптің басқа мүмкін атаулары:	3422-3-013 Спорт төрешісі
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәсіби стандарт бағалау, аттестаттау, сертификаттау және біліктілікті растау, кадрларды даярлау және қайта даярлау үшін негіз ретінде әзірленеді және пайдаланушылардың кең ауқымында пайдалануға және адамның жеке және кәсіби әлеуетін ашу үшін жағдай жасау.
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары: 1. Спорттық жарыстарды өткізу шарттарының сақталуын бақылау. 2. Жоғары тұрған төрешілердің спорттық жарысты өткізу орнын дайындығы бойынша тапсырмаларын орындау.

		3. Спорттық жарыстың барысы мен бас төрешілер алқасының шешімдері туралы хабарлау.
	Қосымша еңбек функциялары:	-
1-Еңбек функциясы: Спорттық жарыстарды өткізу шарттарының сақталуын бақылау	1-дағды: Спорттық снарядтардың, мүкәмалдың, өлшеу аспаптарының, талаптарына сәйкестігі	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спорттық жарыс өткізілетін орынды немесе жарыс кезеңін тексеруді орындау, спорттық жарыс өткізілетін орынның спорт түрінің талаптарына, спорттық жарыстардың ережесіне немесе регламентіне сәйкестігін бағалау. 2. Спорттық құрал-жабдықтардың, жабдықтардың, бақылау-өлшеу құралдарының, жабдықтардың бүліну немесе олардың жоғалу фактілерін анықтау, анықталған фактілерге әрекет ету үшін әрекет алгоритмдерін қолдану. 3. Спорттық құрал-жабдықтардың, жабдықтардың, спорттық құрылыстардың ақауларын анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спорттық жарыстардың ережесі немесе регламенті және бағдарламасы. 2. Жабдыққа, спорттық жабдықтарға және жабдықтарға қойылатын талаптар. 3. Спорт саласындағы этикалық нормалар.
	2-дағды: Спорттық жарысқа қатысушылармен өзара іс-қимыл.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спорттық жарысқа қатысушылар мен ұйымдастырушылар арасындағы ақпараттық өзара іс-қимылды қамтамасыз ету. 2. Спорттық жарысқа қатысушыларды спорттық жарыстың ұйымдастырушылық мәселелері туралы хабардар ету. 3. Бастапқы хаттамаға немесе спорттық жарыс бағдарламасына сәйкес спорттық жарысқа қатысушылардың шығу кезектілігін қамтамасыз ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спорттық жарыстардың ережесі немесе ережесі және бағдарламасы.

		<p>2. Бастапқы хаттама болмаған кезде спорттық жарысқа қатысушылардың жеребе тарту ережесі.</p> <p>3. Спорттық жарыстың бастапқы хаттамасы.</p>
<p>2- Еңбек функциясы: Жоғары тұрған төрешілердің спорттық жарысты өткізу орнын дайындайығы бойынша тапсырмаларын орындау</p>	<p>1-дағды: Жоғары тұрған төрешілердің тапсырмасы бойынша спорттық жарыс өткізілетін орынның талаптарға сәйкестігін мерзімді тексеру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спорттық жарысқа қатысушылар мен ұйымдастырушылар арасындағы ақпараттық өзара іс-қимылды қамтамасыз ету. 2. Спорттық жарысқа қатысушыларды спорттық жарыстың ұйымдастырушылық мәселелері туралы хабардар ету. 3. Бастапқы хаттамаға немесе спорттық жарыс бағдарламасына сәйкес спорттық жарысқа қатысушылардың шығу кезектілігін қамтамасыз ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спорттық жарыс өтетін орынды жайластыруға қойылатын талаптар. 2. Спорттық жарыстардың ережесі немесе ережесі және бағдарламасы. 3. Спорт түрі және спорт төрешілерінің қызметі бойынша бас төрешілер алқасының құрамы.
	<p>2-дағды: Көрермендердің спорттық жарыс өтетін орындарға кіруі</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ақпараттық және навигациялық стендтердің, планшеттердің, ақпараттық схемалардың жай-күйін бақылау. 2. Көрермендердің қозғалысын, оның ішінде техникалық құралдарды пайдалана отырып, визуалды бақылауды жүзеге асыру 3. Көрермендердің қозғалыс бағыттарын әзірлеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спорттық жарыстарды өткізу кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету қағидалары. 2. Спорттық жарыстардың ережесі немесе ережесі және бағдарламасы.

		3. Бұқаралық іс-шараларды өткізу кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету негіздері.
	1-дағды: Спорт төрешілерінің, қатысушылардың, көрермендердің, бұқаралық ақпарат құралдарын, ұйымдардың қорытындысы	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спорттық жарыстың салтанатты жиындарында спорттық жарысқа жекелеген қатысушылардың жаттығуларының, кезеңдерінің, жекпе-жектерінің барысы мен нәтижелері туралы, бас төрешілер алқасының шешімдері туралы ақпаратты дұрыс және түсінікті түрде жариялауға. 2. Спорт түрлерінің ережелеріне, нормативтік немесе ережелердің талаптары мен спорттық жарыстардың бағдарламасына негізделген негізгі төрешілер алқасының шешімдерін түсіндіру. 3. Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар мен байланыс құралдарын пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спорт түрі бойынша спорт төрешілеріне қойылатын біліктілік талаптары. 2. Спорттық және технологиялық жабдыққа қойылатын талаптар. 3. Спорт түрі немесе спорт пәні бойынша жарыстар өткізу мақсатында спорттық және технологиялық жабдықтардың, Мүкәмалдың, жабдықтардың бар-жоғын және сапалық сипаттамаларын тексеру тәсілдері.
3 - Еңбек функциясы: Спорттық жарыстың барысы мен бас төрешілер алқасының шешімдері туралы хабарлау.		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спорттық жарыс өткізілетін орынды тексеруді орындау, кезеңдердің, белгілеудің, спорттық Мүкәмалдың, өлшеу аспаптарының, дабыл және байланыс жүйелерінің жай-күйін бағалау, спорт түрінің талаптарына және спорттық жарыстың ережесіне немесе регламентіне сәйкес келмейтін фактілерді анықтау. 2. Сыртқы және ішкі факторлардың қауіптілігі мен қауіпсіздік дәрежесін анықтау және қауіпсіз кеңістікті ұйымдастыру, штаттан тыс жағдайларға жедел

	2 - дағды: Спорттық жарыс өткізілетін орындардың ұсталуы	<p>әрекет ету және қауіпті жою немесе азайту үшін дұрыс әрекет алгоритмдерін қолдану.</p> <p>3. Спорттық жарысқа қатысушылардың өмірі мен денсаулығына қауіптілік дәрежесін бағалау және қашықтықты немесе оның кезеңін жабу туралы ұсыныстар енгізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Спорт түрі бойынша спорт төрешілеріне қойылатын біліктілік талаптары.</p> <p>2. Спорттық жарыстардың ережесі және бағдарламасы.</p> <p>3. Спорт түрі (спорт пәні) бойынша жарыстар өткізу мақсатында спорт объектілерінің, снарядтардың, жабдықтардың болуын және сапалық сипаттамаларын тексеру тәсілдері.</p>
	Дағдыларын тану мүмкіндігі	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар	<p>Жауапкершілік.</p> <p>Күйзеліске тұрақтылық.</p> <p>Тез шешім қабылдай білу.</p> <p>Командада жұмыс істей білу.</p> <p>Тәртіптілік.</p> <p>Бастамашылық.</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттар тізбесі	-	
СБШ-нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс	СБШ деңгейі	Кәсіп атауы
	5	Спорт төрешісі.

4-тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық сипаттамалары

10. Мемлекеттік органның атауы: Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі.

Орындаушы:

Шакенова Г.Б., +7 7074201409, g.shakenova@tsm.gov.kz.

11. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар): "Алматы қаласының "Шаңырақ" шағын ауданындағы олимпиада резервінің республикалық мамандандырылған мектеп-интернат-колледжі" республикалық мемлекеттік мекемесі.

Орындаушы: М. Торғаев, 8 (775) 1766606, medet.t@mail.ru.

12. Дене шынықтыру және спорт саласындағы кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес, 20.09.2023 жылғы № 1 хаттама.

13. Кәсіптік біліктілік бойынша Ұлттық орган: 15.09.2023 жылғы № 2907.

14. Қазақстан Республикасының "Атамекен" Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
11.09.2023 жылғы № 12233/26.

15. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: 1, 2023 жыл.

16. Қайта қарау күні: 31.12.2026 жыл.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК